

Conștiința

INGRIJORARI

Cinci persoane, din acest oraș, au declarat oficiului stărei civile că părăsesc cultul ortodox și trec la adventism.

Fapt divers, simplu ca bună ziua și fără nici o importanță pentru unii. O extremă îngrijorare însă pentru toți alții, cari știu că religia creștină se învârtă cu înșăși în fața neamului nostru românesc.

Părăsesc acești oameni creștinii în care au fost crescuți de mic copil, religia ortodoxă cu principiile ei atât de înalte, cu formele ei exterioare atât de frumoase și îndălnite, pentru se duce să asculte vorbele unui misionar, care se crede în stare să explice Scriptură, sau acelea ale vre-unui medicator străin, care nu urmărește alt scop decât acela de a produce dezbinări între creștini.

Care să fie oare cauzele? Credem că numai una singură și arume: ignoranța și căderea care este cuprinsă pătura de jos a poporului, căci numai aici prinde adventismul. N'al să vezi nici o persoană în judecată mai sănătoasă ori cu prezență de om cult, printre adventiști.

Pentru a împiedeca răspândirea acestei secte, trebuie să luptăm, așa dar, împotriva ignoranței poporului, căutând a convinge pe creștini de adevăratele ortodoxe, pentruca orice propădășie străină să nu găsească teren prielnic și să prindă rădăcini.

Și acest lucru cade în sarcina reprezentanților bisericii, a păstorilor noștri sufletești, cari sunt preoții.

Se pare că adventismul tinde să facă progrese în orașul nostru. Am văzut preoți cerând ajutorul autorităților împotriva unor agenți adventiști, cari umblă prin popor în căștigare de noul adevăr. Pot oare autoritățile să-i împiedice când legea acordă tuturor libertatea conștiinței și libertatea religioasă?

Dar oare preoții noștri să se dovedească atât de slabi și cuvântul lor să aibă mai puțină tărie de convingere decât al acelor agenți sectanți plătiți? Iată ceace nu putem crede. Și cu toate astea creștini ortodoxi trec la adventism. Ce păcat că în bisericile noastre predica este pusă pe planul al doilea! Ce efect puternic are cuvântul supra omului!

Nu demult mai citeam în gazete că parte din populația județelor Neamț și Fălticeni au cerut Mitropolitului Moldovei să le îngăduie de a se conduce după vechiul calendar.

Hotărât, împrejurările actuale ne dau de grijă.

Se impune o intensificare a ortodoxismului, o acțiune mai vie, căci par'că lumea stă în pasivitate.

Și reprezentanții bisericești, păstorii noștri sufletești, au cuvântul.

Cinci persoane, din acest oraș, au declarat oficiului stărei civile că părăsesc cultul ortodox și trec la adventism.

D. L. Stăhiescu

ȘCOLARE

Allăm din ziarele de Capitală că Ministerul Instrucțiunii—motiv de faptul că un foarte mare număr de profesori secundari sunt ocupați cu examenele de tranziție și de bacalaureat—a luat dispozițiunea pentru anul acesta, ca gimnaziile, școlile normale și școlile profesionale să înceapă cursurile la 1 Octombrie, iar liceele la 8 Octombrie 1928.

„Complectarea” d-lui Matasă

Prietenul nostru într-un scris — distinsul și apreciatul avocat Matasă — sub suggestivul titlu «Complectare», de acord într-un totul cu articolul meu «Anarhie morală sau acceptare lașă?» a ținut, totuși, să-l întregiască prin câteva cuvinte complective.

Și — după ce îmi îndreptățește legitimitatea revoltă împotriva «spectacolului urât», produs de cei ce vociferau, pe stradă epitețe triviale și necivilizate la dădarea guvernului precum și nedumescirea față de cei ce erau în fruntea adunării (e drept fără să vocifereze și să țină discursuri) deși aveau oarecari legături, oarecari îndatoriri față de guvern — după toate acestea, d-l Matasă scrie: „Rămâne numai de stabilit dacă constituie o imoralitate faptul că faci „hoț” pe cineva care a furat...”

Rămâne numai de dovedit dacă, în adevăr, este moral faptul că, ocupând anumite demnități sub guvernarea unui partid politic, ești obligat să faci politica aceluia partid...”

Într'adevăr, între noi fie vorba, rămâne de dovedit și de stabilit faptul acesta... căci d-l Matasă, în articolul d-sale, nici nu îl dovedește nici nu îl stabilește.

Totuși, până atunci, aș ruga pe onoratul nostru prieten într-un scris, să ne spuie și nouă, celor tineri, cari nu facem politică, deocamdată, cum trebuie să privim noi latura morală a situației acesteia — extrem de excepțională: *complicitate interesată cu guvernul și solidaritate... (cum să-i zic?) cu adversarii guvernului.*

În al doilea rând d-l Matasă scrie: „De acord într-un totul cu autorul articolului, îl voi complecta prin câteva noi dovezi de anarhie morală și de acceptare lașă...”

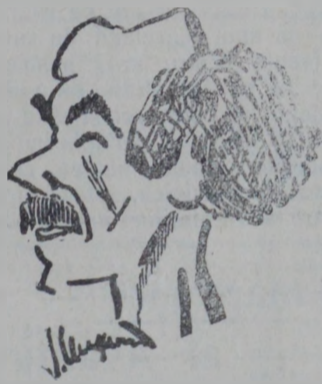
E vorba de marea panama petroliferă”.

Că va fi având d-l Matasă îndreptățirea să ridice această chestie, evident, nu voi încerca să tăgăduiesc.

Și iarăși, dacă noi nu am discutat-o, în ziar, faptul nu constituie o vină. D-l Matasă trebuie însă să fie satisfăcut, căci, dacă noi am trecut cu vederea aceste fapte, justiția și însuși guvernul nu au făcut la fel. Au fost mult mai intransigenți și mai nemilostivi decât noi...

Un lucru însă am a reproșa d-lui Matasă. Anume că întrucâtva mi-a denaturat sensul celor scrise de mine:

Anarhie morală la Național-Tărăniști și toleranță îndelung răbdătoare la Liberali — ori revoltă îndreptățită la

D-I ION MATASĂ

Național-Tărăniști și acceptare lașă, slugarnică, la liberali?

E clar, ca lumina zilei — nu?

Adică sufăr oare Național-Tărăniștii de mania persecuției și Liberalii îi tolerează iertător să le strige în urechi, tot felul de invective? Ori sunt într'adevăr Național-Tărăniștii îndreptății și vinovații de Liberali — tac și înghit cu un eroism laș o situație penibilă și desonorantă?

Iată ce am întrebat eu și nu a vrut să înțeleagă — în spiritul meu — onoratul nostru prieten într-un scris, d-l avocat Matasă...

C. N. TURCU

Târgul lui cremene

de Pr. GH. VERȘESCU

Poporul, în înțelepciunea lui caracteristică, ironizează unele stări de lucruri și fapte ieșite din comun prin anumite expresii, unele mai glumețe și mai înțepătoare ca altele. Una din acestea este și expresia mai sus.

Oare orașul nostru să fie târgul lui cremene? Să nu aibă nici un stăpân, să-și facă fiecare gustul, toanele și marafeturile lui, cum îl trăsnește prin cap, fără să fie oprit de nimeni! fără să aibă vre-o frică de sancțiunea legilor, de intervenția imediată a agenților forței publice?

Orașul nostru are conducători destoinici, dar câte o întâmplare îți lasă impresia eclipsei vigilenței subalternilor acestor stăpâni.

Credem că tot cetățeanul are drept la odihnă în timpul nopții. Munca din timpul zilei reclamă acest drept incontestabil. Sunt cetățeni însă care nutresc cu totul alte idei în privința acestui drept. Bețivii, cheflii și căraușii de la țară pe străzile din centru ale orașului se cred și noaptea ca în codri, ca în pustiuri. De câte ori cântecele și strigătele lor din miezul nopții și de mai târziu încă nu trezesc și pe cei mai somnoroși oameni?

Nu se găsească oare leacuri și pentru aceștia?

Ar fi interesantă o rubrică la ziarele locale a bețivilor amendați și închiși la poliție pentru zgomotele turburătoare de ordine din timpul nopții. Nu atât amenda și închiisoarea cât rușinea de a se vedea publicați cred că le-ar mai tăia pofta chiuitorilor salbetece a cerțelor și sudărilor de pe străzi din timpul nopții.

continuare pe pag. 2-a

ADEVĂRATUL PRIMAR...

de Pr. M. GAVRILESCU

„Iar cel ce intră pr'in ușa, păstor este oilor”.

(Ioan cap. X)

Adevăratul primar!... Cea mai grea problemă de ordin administrativ. Și trebuie să recunoaștem cu toții, că în moravurile prezente când ies la suprafață toți nechemati — cei serioși și vrednici din cauza aceasta stau deoparte —, adevăratul primar astăzi nu există.

Persoana aceasta ideală trăiește doar numai în inchipuirea visătorilor... În vrâsta școlii, plină de idealism, vedeam în imaginația noastră aprinsă, un inger ce sta de veghe la portile comunitii, era înarmat cu cunoștința adâncă a nevoilor cetățenilor, cu sentimentul jertfii pentru binele aproapei și cu o voință martirică de a munci zi și noapte în serviciul public...

Deschise hotărât ușa, iar înaintea

lui văzu popor mult, nerăbdător și gata să-l primiască în staulul comunitii; transfigurat — ca un profet — ridică glasul și mărturisii mulțimii misiunea care-l mâna ca un vânt spre dânșii.

Glasul lui era durerea mulțimii, și ca un torent în mișcări vijelioase mulțimea îi deschise «ușa muncii» — primării — și-l declară: „păstorul cel bun ce-și pune sufletul său pentru oi”... Poporul mulțumit că și-a găsit adevăratul păstor — primar — în pași demoli și povestind s'a căduit spre casă... numai fruntașii comunitii — preoții și învățătorii — au stat cu noul ales la sfat până'n miez de noapte.

Vedeam apoi lăcașul Domnului gemând de mulțimea ascultătorilor, iar în fruntea lor, pe noul ales; la sfâr-

șitul slujbei, așezați la umbra unui brad ce și apleca ramurile de streșina bisericii, — în sfat — fruntașii puneau la cale treburile comunitii, judecau pricinile ivite, după care cu sufletul ușurat, porniau gândind spre casă... Vedeam o școală nouă împodobită ca o grădiniță de flori, șosele netezite, băncuțe înverzite și tivite cu pomi roditori. Vedeam omenire blândă, dulce la vorbă, curată în port, ne uitam prelung la toate aceste minuni și nu ne mai săturam privindu-le... căci se umbrise darul arhanghelului înăuntrul hotarelor comunitii.

Frumoase visuri de tinereță aprinsă! Dar aceste visuri aveau legătura lor extremă, pentrucă am văzut adevăratul primar ca Nistor dela Vaduri căutând în strană cu cântăreții bisericii; pe Șova dela Pângărați clădind o școală pe vremuri când nu tenta pe primari mărcăturile statului pentru școli și nici medaliile construcțiilor școlare.

continuare pe pag. 2-a

Târgul lui Cremene

continuare din pag. 1-a

Cărăușii dela țară constituie o altă pacoste pentru acest capitol al vieții. Nu se mulțumesc cu chirile din timpul zilei. Ei scotesc și noaptea un timp tot atât de praelnic pentru câștig ca și ziua. Dar la câți nesocotiți li se încălesc planurile. Osii rupte, roți stricate, lemne pierdute etc... și absența ori cărușii ajutor, nu le prevăd, iar dacă le îndură câte odată, nu se învață minte să se astâmpere noaptea.

Și când aceste neajunsuri li s'ar întâmpla în câmpuri pustii, ar suferi numai ei, dar când se întâmplă în inima orașului și în puterea nopții, cu ce sunt vinovați orășenii să fie sculați din somn de zgomotele tălângilor cailor, de opintiri, de pocnituri, de cruzimile stăpânilor asupra acestor animale, de crucile, Dumnezeii, Hristoșii, bisericile paștile nădufurilor prostiei și necumpănirii lor?

Și atunci cine trebuie să-i aducă la realitate? Cine lipsește de la postul datoriei.

Luni noaptea spre Marți 18 Sept. a. c. locuitorii de pe str. C. V. Andrieș la întretăierea cu Str. Alex. cel Bun, pe la ora 2, au fost terorizați de un asemenea căraș două ceasuri, fără ca să se găsească un singur ins al forței publice. care să intervina la potolirea acestor scandaloase tulburări. Mai cu vreo 2 luni în urmă, alt căraș tot aici și tot noaptea, și-a rupt osia.

Alte vătăături, alte injurii etc...

Ori poate legile îngăduiesc asemenea neorândueli?

Cineva, care s'a dus cu trăsura înainte de război în Transilvania, pentru că a intrat în timpul amiezii între 12-2 în orașul Sas-Reghin, a fost amendat imediat de vardistul din postul chiar de la barieră, ca tulburător de liniște; pentru clopotele de la cai altă amendă, iar la otel încasat cu încă o amendă pentru același lucru.

La noi nici noaptea n'ai liniște de zurgălăii și plesniturile chirigilor de la țară, în ciuda și batjocura «boerilor».

Popor civilizată!

Cerem mai marilor noștri să mediteze și să reacționeze și asupra acestor contravenienți.

Preot GH. VERȘESCU

ADEVĂRATUL PRIMAR...

continuare din pag. 1-a

Și am mai văzut primar pe V. Scripcariu dela Galu care și-a închinat viața pentru ridicarea primăriei, școlii și bisericii; comuna aceasta pe compt propriu a ridicat aceste trei lăcașuri. Iată care era baza visurilor noastre.

Când ne gândim la primării din trecut, la moravurile politice de azi, și la slugile partidelor politice — primării de azi — ne prinde jalea și suspinăm și noi ca latini: „O tempora o mores”.

Scriu aceste rânduri poate că vre-un ochi grăbit a unui primar de azi va da peste ele — căci „Avântul” stă pe masa fiecărei primării — și în dorința ca cei de azi să vadă icoana vechilor primari și să se inspire dela ei. Iar partidele politice să știe că: Cel ce intră prin „ușa cinstită” a așezărilor și cu gânduri curate de gospodărie, acela este adevăratul primar.

Preot M. GAVRILESCU

Din isprăvile „Rapid”-ului

Mulți cunosc ce este societatea de transport „Rapid” care, contrar numelui, nu face decât ca să fie circulația mai costisitoare și mai anevoioasă — dar puțini știu cine o formează și cum a luat ființă.

În acest ziar s'a mai scris și s'au prevăzut consecințele fatale ale numitei societăți, dar nu s'a dat destulă atenție. Totuși întâmplarea de Duminică verifică încăodată prevederile noastre.

Duminică dimineața, un autobuz particular, încărcat cu țărani, ce se pregătea să plece la țară, a fost oprit de agenții poliției chemați de împuterniciii societății „Rapid” — pe motiv că transportul în jud. Neamț, este concesionat „exclusiv” lor. După cum era și firesc, oamenii s'au dus să se plângă și să protesteze d-lui Polițai și d-lui Prefect, unde pe lângă cei din mașină s'au adunat și alți revoltați contra samavolniciei acestei societăți. Abia pela amiază au început oamenii să plece, dar desigur fără nici o nădejde de îndreptare a răului, cu toate promisiunile autorităților.

Cred aceasta, fiindcă, din întâmplare, trecând pe lângă unii din ei, i-am auzit injurând — și ce este mai grav — pe unul regretând de sacrificiile făcute pentru țară, pentru că azi să fie oprit de străini de-a umbla în județul lui cum vrea și când vrea.

Găsesc foarte îndreptățită indignarea acestor cetățeni, fiindcă, ceia ce s'a produs Duminică, este o gravă atingere a drepturilor individuale și

incă de niște străini de județ, ba chiar de neam, sub înalta protejare a Direcției P. T. T.

Să mă explic. Direcția P. T. T. anticipând ideea rapidelor dela C. F. R. a găsit cu cale că trebuie să-și aibă și dânsa „rapidul” ei și deaceea a făcut următorul contract cu rapida societate în incasarea beneficiilor: „Rapid”. Soc. are dreptul „exclusiv” la transportul în jud. Neamț, iar în schimbul acestei concesiuni, este obligată să transporte, în mod gratuit poșta.

În tot acest contract, n'ar fi nimic prea grav, dacă ar lipsi exclusivitatea transportului, fiindcă este laudabilă că o instituție a statului s'a gândit la unele economii, dar eu cred că nu se mai pot numi „economii”, când ele sunt incasate tot din buzunarul contribuabilului. Într'adevăr dacă circulația ar fi lăsată liberă, e natural ca numărul mașinilor să crească și iată concurența, care ar aduce ușurarea și ieftinirea transportului. Astfel nu s'ar mai lăsa transportul prea mult răbdătorilor cetățeni în mâinile străine și jăcmăitoare, dornice de îmbogățire, într'o vară, din truda atâtor ani a noastră, a tuturor.

Noi nu ne adresăm soc. „Rapid” — cu care nu putem și nici nu vrem să stăm de vorbă — ci celor în drept să intervina ca Direcția P. T. T. să revie asupra contractului neomenesc, până când răbdarea cetățenilor nu va trece peste margini.

Luli

Fără titlu

Ziarele aduc vești nouă. Marea corporație a cofetarilor din Anglia a început o înverșunată propagandă împotriva modei cu tunsul părului la femei.

După părerea cofetarilor mari și mici, această modă cu tunsul la garçonne, e foarte costisitoare, e un lux neghiob și «dacă frizerii trag foloasele dâșii, cofetarii, trag ponoasele». Ei afirmă că englezoaicele cheltuiesc săptămânal 60 lei pentru aranjarea scurtului păr ciufiut și pentru cofetării nu le mai rămâne nimic. Înainte vreme, acești bani erau chelțuiți pentru bomboane, șocolată, rahaturi de tot felul și desigur, nu fără folos. căci toate aceste dulciuri serveau la hrana pântecului.

Astăzi, sârmanii cofetari englezi cu pipa lor lungă în colțul gurii, asudă cu propaganda vie și cofetăria goală, iar vitejii frizeri se lupăta amarnic cu pieptenele într'o mână și foarfecele în alta, căci frizeria li-i plină cu vechile clientele ale cofetăriilor.

Și unii și alții, asudă. Cine va câștiga la urmă, nu se știe. Deocamdată însă, cofetarii își cheltuiesc banii pentru energia propagandei și frizerii își cheltuiesc energia pentru încasatul goganilor.

Costache

Dr. Robert Tanenzapf, medic dentist, reîntors din străinătate a reluat consultațiunile.

Un mare succes al Avântului

O școală de meserii în Piatra-N.

Cititorii își amintesc, desigur, de interesantele și documentatele articole scrise, în acest ziar, cu privire la îndrumarea spre meserii, spre activități practice, a elevilor — în special a acelor care nu prea dovedesc destulă competență pentru studiile superioare, precum și a acelor lipsiți completamente de mijloace materiale.

Cei cari nu au vrut să ne înțeleagă anapoda, au prețuit așa cum trebuia sensul obiectiv al articolelor și ne-au îndreptățit campania.

Autoritățile superioare ale județului au și înțeles însă a începe demersurile necesare întru realizarea justificatelor noastre cerințe. Și după un timp mult mai scurt decât ne așteptam noi, suntem în plăcuta situație de a anunța publicului cititor și celor interesați că în orașul nostru a luat ființă o școală de meserii.

Direcția școlii — care în anul acesta va funcționa în localul școlii Comerciale, cu o singură clasă — este încredințată d-lui profesor Ștefănescu dela Brașov. Școala va avea pe lângă cursuri teoretice și cursuri practice, în ateliere speciale.

Deocamdată va funcționa în trei secțiuni: rotărie, tâmplărie și lăcătușerie mecanică.

În numărul viitor vom reveni cu amănunte detaliate asupra demersurilor înființării.

DELA CRUCEA-ROȘIE

Filiala Crucii Roșii din localitate, dorește să înființeze cursuri pentru infirmiere în mod benevol. Persoanele care doresc a urma aceste cursuri, sunt rugate a se adresa la biroul Filialei în str. Sub. Lt. Roger Nanu No. 10.

Se apropie!

Câte sentimente nu poate trezi în noi acest cuvânt! Trăim într'o veșnică luptă de frământări și tendințe. Năzuința noastră nu încetează o clipă de a ne stimula către un ideal suprem. Calea ne este grea și anevoioasă, întâlnind zilnic fel de fel de obstacole, pe care trebuie să le întâmpinăm cu perseverență. De multe ori știm ce ne așteaptă: o avansare sau retrogradare, o decorație de merit, o grabnică îmbogățire, o reușită, un examen plin de emoții etc., și toate acestea pot deștepta în noi fie un sentiment de bucurie, fie un sentiment de durere sau irică. În cele de față mă voi mărgini la un singur fapt din viață: examenul. De la vârsta de șapte ani și până la treizeci, alături și mai mult, dăm mereu examene, pentru a ajunge sau obține diferite situații. Examine de admitere, examene de fine de an, examene de bacalaureat, examene la universitate, examene de licență sau doctorat și în fine, după acestea, alte examene de abilitare și control pentru candidații care vor să ocupe anumite demnități sau funcțiuni publice. Dar nu numai atât, căci veșnic suntem supravegheați și controlați în îndeplinirea datoriilor noastre. Din toate acestea însă punea cea mai grea pare-mi-se că e bacalaureatul. Aceasta privită nu prin prizma celor care au trecut acest examen, ci a celor care îl vor trece de acum înainte. Și cu drept cuvânt, rezultatele dezastruoase din ultimii ani au îngrozit oarecum pe noii candidați. S'au convins cu toții, că la bacalaureat nu merge cu presiuni și intervenții politice. Dacă candidatul nu e pregătit suficient. De aci, o serie întreagă de absolvenți se perindă prin fața diferitelor comisii de trei și patru ori. A cui e vina în această

privință nu voi discuta în cele de față, căci s'a scris în deajuns prin ziare.

Sesiunea de toamnă a bacalaureatului se apropie și o nouă serie de absolvenți cu examenul de tranziție de cl. VIII-a se vor prezenta să candideze.

Care va fi procentul de reușită a acestor candidați, nu putem ști. Preparați în două luni pentru clasa VIII-a și bacalaureat (comisiunea va trebui să chibzuiescă selecționarea lor, fie cu indulgență fie cu severitate. În orice caz, elevii buni și săraci, gușturi, vor trece cu oarecare greutate și acest obstacol.

În așteptarea examenului și unii și alții sunt cuprinși de emoții și de fiori.

Necunoscutul totdeauna trezește în noi sentimente neplăcute, chiar oricât de siguri am fi de victorie. Încercătorii în puterile noastre și stăpânii pe știință putem fi cu mai mult sângerece. Nesiguranta în ce știi te tulbură și neliniștește totdeauna. Plecați cu mintea clară și încredere în voi, căci conștiința vă poate lumina chiar în momentele cele mai critice.

Fiți gata, căci se apropie!

Th. Hodoroab

FURTURI

Pe străzile Oborului, Bordeilor și Dărmănești, au început să reapară găinari.

Astfel nu rare ori, noaptea, pe la orele 1, când toată lumea doarme, indivizi suspecti cutureă curțile oamenilor în căutare de pradă.

La multe gospodării din aceste părți s'au furat săptămâna trecută pasări de curte.

Oare să nu existe nici un leac împotriva acestor tâlhari?

Geografia Județului Neamț

„Acea ce omul nu cunoaște nu poate iubi...”

Eveniment deosebit de în Bucurâ- pentru prestigiul județului nostru. apariția cursului de geografie pen- II-a primară, întocmit de d-l Popovici profesor la liceul Rares și Școala normală și d-l Andrei Pintilie institutor din T.

trusât manualul ne-a venit sub în ultimul moment, nu găsim o soluție de a-l pune într-o lumină ve, decât reproducând câteva te din modestul prospect adresat autorii manualului, către institutele învățătorești din județ:

Fiecare lecțiune este însoțită de o ra geografică. Aceste lecturi sunt el aranjate, ca unele să serviască pregătire a lecțiunii, iar altele et aplicare.

Lecțiunile sunt scurte, clare și se: iar lecturile sunt ușoare, fruse și pe înțelesul copiilor.

abstracția lor am ținut seamă de ta copiilor și puterea lor de a lepera.

Cum, de obicei la primele clase au subînțori sau titulari, din a-mai tineri, am căutat ca la fiecare iune să dăm câte o notă explicită și felul cum poate preda propunăto cu mai multă ușurință și succes.

Lecțiunile sunt așa fel aranjate at școlile de la sate au materia de o parte și cele de la oraș, de : și în conformitate cu programa blică.

Școlile din orașul Piatra Neamț. ese în manual planul orașului, în miala sa întindere, cuprinzând și sco-

ile din: Critei, Văleni și Sarata.

6. Școlile din orașele Târgu Neamț și Buhuși, găsesse în manual planul orașelor respective — în actuala lor întindere — și cu lecțiunile lor respective despre oraș — ceea ce nu posedă nici un manual de geografie al Județului Neamț.

7. Școlile din Comuna Hangu găsesse descris — o mică monografie — satul, comuna și împrejurimile, fiecare descriere este însoțită de schița de plan respectivă.

8. Descrierile și schițele de plan prevăzute la punctul 7, servesc ca model și îndrumare pentru toate școlile sătești.

9. În manual se găsesse trei hărți a județului Neamț. Una, numai cu forma și hotare, a doua cu: hotare, munt și ape; a treia, cu: hotare, munt, ape localități mai însemnate și căi de comunicare.

10. Școlile de la sate au o lecțiune cu descrierea sumară a orașelor Piatra-N., Târgu-N. și Buhuși: precum și celelalte localități mai însemnate din județ.

11. Toate școlile găsesse o lecțiune cu descrierea localităților climatice și balneare din județ.

12. Manualul conține peste 70 (șapte zeci) de vederi și schițe de plan. Este tipărit pe hârtie bună, cu lit re destul de mari și cu clișee clare.

Pe baza celor mai sus arătate, indemnăm pe toți Domnii și Doamnele colege, de a introduce în clasa Domniilor lor acest manual, care răspunde cu prosință tuturor cerințelor și este un ajutor nelipsit, al propunătorului.

Inceputul anului școlar și noua lege a învățământului.

Cursurile noului an școlar se deschid, în curând, sub auspiciile noiei legi a învățământului secundar — a mult hulitei și mult laudatei legi în jurul căreia s'a risipit atâta discuție prin scris și prin graiu.

Relevăm aici — spre aducere aminte câteva din caracterele principale ale ei: Se revine la orarul de o zi întregă, aranjându-se trei ore dimineața și două după amiază. Aceasta înseamnă stăvilirea haimanalăcului depe străzi, practicat, până acuma, cu atâta grațitudine de elevii școlilor cu orar de o jumătate de zi.

Altă modificare a vechiului sistem este unificarea liceului. Nu vor mai fi trei secții — clasic, modern, real, ci o singură secție. Prin această modificare va dispăria acea unilateralitate savantă ce făcea din elevii diverselor secții, niște mici pedanți răutăcioși, dușmânindu-se între dânșii ca odinioară vechile caste sociale.

Materia ce se va preda în această unică secție va căuta să slujească — pe cât posibil — cât mai conștiincios cauza culturii generale. Non multa sed multum este principiul de care se va ține seamă întru aranjarea lor.

În tot cursul liceului se va urmări continuitatea logică a ideilor și cunoștințelor, precum și succesiunea firească a materiilor. Așa dar noul program nu ne va mai da specialiști minunțioși într'o singură direcție, ci va înlesni formarea unui larg spirit de inițiere.

Și — desigur — la îndeplinirea acestui fapt, în afară de programe și materiile analitice, vor mai contribui hotărîtor și profesorii, cari după noua lege sunt însărcinați cu un număr limitat de ore — ameliorându-li-se, în schimb, salariile, pentru ca să poată duce o viață omenească.

În ultimile cuvinte vom mai aminti că se va da o mare și deosebită atenție limbii, istoriei și geografiei patriei — lucru pe care toate celelalte țări le-au făcut de multă vreme, înțelegându-i marea însemnătate. Deasemenea limitarea locurilor în clase va aduce un serviciu mare atât învățământului universitar cât și școlilor cu caracter practic.

Se va pune, adică, prin aceasta capăt debandadei care dăinuiește de o lungă bucată de vreme în lumea școlărească.

POLITICE

Fraudele petrolifere și tăragăneala ce se observează în chestia împrumutului, care „se face și nu se face”, a cum pus pe gânduri pe atotputernicul și marele vistiernic conducător al destinelor țării noastre Vintilă Brătianu și pe partizanii săi.

Și pe când d-nii Victor Antonescu și Tăucred Constantinescu bat infiorați la porțile Berlinului și ale Londrei pentru accelerarea împrumutului, condiția viabilității guvernului, opoziția — recte național-tărăniștii — întrevode la orizont luceafărul puterii. Deaceia național-tărăniștii, acum mai mult ca oricând, au hotărât să înceapă o vie acțiune.

S'a hotărât să se țină în fiecare Duminică adunări locale în toată țara, iar pentru ziua de 15 Octombrie, când se deschide și Parlamentul, s'a hotărât o mare adunare la București.

Politica FRAUDELOR

Mandatele de arestare ale celor implicați în fraudele petrolifere au fost reconfirmate Miercuri 19 cor. pe încă 30 zile, cu toată strălucita și energica pleadoare a d-lui Istrate Miclescu.

Chestiunea este prea importantă și prea vastă pentru a fi cercetată de instrucție într'un timp scurt.

Din cele ce se observă până în prezent se constată că justiția își face datoria pe deplin.

Numai dacă nu cumva vor surveni anumite combinații politice, căci această chestiune a produs prea mari disensiuni în sânul guvernului.

Compromiterea acelor personalități liberale, destul de marcante, în această rușinoasă afacere, nu poate să nu atragă după sine compromiterea guvernului.

În județul Fălcieni circulă prin sate călugări vagabonzi, îndemnând pe sătenii să nu respecte calendarul actual al bisericii noastre ortodoxe.

Astfel suntem informați că în satul Fântâna mare din acel județ, sătenii, îndemnați de niște călugări, au încercat să serbeze S-ta Maria după stilul vechi intervenind jandarmii li s'a interzis sătenilor o asemenea serbare, iar călugării au fost arestați.

DIVERSE

Postul de secretar la școala de comerț elementară de băieți este vacant.

Doritorii de a-l ocupa se vor adresa la cancelaria școlii (localul nr. 1), strada Petru Rareș.

Se cere petiționarului cel dușin 4 clase gimnaziale sau liceale.

Comisiunea organizării viitorului congres internațional al agriculturii, plecând din Cernăuți Marți 25 cor. va urma în sens invers itinerariul anterior stabilit pentru excursiunea congresiștilor și anume: prin Storojineț, Casapciu, Rădăuți, Sucevița, Gura Humorului, Dorna Vatra, Bicaz, Piatra, etc.

Liviu Rebreanu: CIULEANDRA

(urmare)

Roman.— Editura Cartea Românească București

Bătrânul său tată luptase mult pentru a-i transforma sufletul. Prea adevărat un suflet deformat. Invadat, ereditar, cu toate păcatele unui neam vechiu, cu sângele prea de multă vreme neprimenit.

Acum înțelegea el de ce tatăl său a impus o căsătorie cu o fată de ră! Bătrânul presimțea dispariția seamului degenerat. Și voia să-și așeze urmași, reînviind sângele albastru și carnea puhavă a fiului său. Un sânge proaspăt, roșu, plămănit, atunci, din soare și pământ! Și o carne ca de piatră!

Și se spovedi. Puiu, doctorului Ursu și o sinceritate goală până la transparentă...

Se născuse împovărat cu o cumplită ereditate criminală — că a trăit optăia ani cu povara asta imensă în suflet...

„Și nu știi că tu ești ticălos și sărăcel și sărac, și orb și gol”.

Ursu — dușmanul nesuferit, delanțat, al lui Puiu — îi devenise acum cel mai bun prieten și duhovnic.

Ii istorisi calm, cum a ajuns el soțul Mădălinei, fără să dea prea multă atenție neliniștii prin care trecuse doctorul.

— Adevărul adevărat e că sunt nebun! M'am constatat eu însumi, doctore! Nu o clipă de nebunie, cum credeți sau voia să facă să se creadă bietul tata, ci o nebunie definitivă și iremediabilă.

Ochii îi sticleau. Se făcuse palid. Un surâs îi se crispase pe față.

Doctorul Ursu se cutremură.

În cameră. Puiu, continuă, ca de obicei convorbiri cu gardianul Leahu. Descoperi că era din Argeș. Județul Mădălinei.

Și că și Ursu era din Argeș. Argeș! Ciulandra!

Câteva zile îl tortură obsesia co-

incidentei numerilor fatidice din viața lui și obsesia puternică a Ciulendrei — melodie și joc.

La o nouă vizită, ațlă, dela Ursu că și acesta cunoscuse pe Mădălina că fusese vecin cu ea, că era de față când jucase ciuleandra alături de ea.

Mai ațlă, apoi, că și el o iubise. Și că suferise enorm depe urma celor întâmplare ulterioare.

— «Am iubit-o mult, da...» suspină Ursu.

— «Eu, totuși, am iubit-o mai mult, doctore! Am iubit-o atât de mult încât am și omorât-o.»

— Da! „Ai dreptate... Ai omorât-o chiar de două ori; întâi i ai ucis sufletul când ai luat-o și, a doua oară, i-ai ucis trupul! Așa e!”

Puiu era transfigurată. Înțelegea, pentru prima oară, perfect, totul. Înțelegea răceala de ghiță a Mădălinei, față de el. Privirile străine ale ochilor ei — ca o veșnică muștrare. Tristețea sufletului! Melancolia copleșitoare...

— «Acum știu de ce am sugrumat-o,

doctore! Acum înțeleg că din pricina d-tale am omorât-o! Numai din a d-tale!

Și, în acel moment, Puiu, înnebuni deabinelea!

Tocmai când se hotărise să spuie adevărul: că n'a fost nebun, o clipă și nici nu e.

— Nu sunt nebun! Nu sunt nebun! — răcni el.

Și melodia ciuleandrei, care-l torturase atâtea săptămâni, îi reveni, ușor, în minte. Și jocul.

Un joc uluitor. Formidabil. Ca un vârtej amețitor...

Puiu cu pieptul gol, cu fruntea asudată, cu un zâmbet înghețat pe față, juca, juca...

Așa îl găsiră, în după amiază a celei zile, doctorul Ursu și bătrânul Faranga.

Costenet

Citiți și răspândiți

„AVANTUL”

Să fugim

de politică !

Organismul de stat, al țării noastre, se găsește astăzi puternic zdruncinat din cauza amestecului — permis sau nepermis — al diferitelor personalități politice în sfera de acțiune a instituțiilor de Stat și în atribuțiile funcționarilor respectivi.

Otrava politicii de partid, a copleșit până la sașițate organismul, de a cărei bună funcționare depinde în mare parte, prestigiul și chiar existența statului.

Pentru a exemplifica afirmațiunea noastră, nu este nevoie — cred — de a rememora răsunătoarea afacere, a marilor fraude cu terenurile petrolifere comise în ultimul timp, fraude în care oameni politici au avut de jucat un rol de frunte !?

În mijlocul nostru, în vazul tuturor și în ciuda unei acțiuni rectilinii pe care trebuie să o aiba autoritățile de stat, politica împănătie cu știință o otravă care paralizăză tot ceea ce trebuie drept și gospodărește să se facă.

Oamenii politici și mai ales acei care au o suprafață politică operantă (deputați, senatori, funcționari politici superiori) au prin însăși înaltă lor atribuție îndatorirea de a colabora cu organismul de stat pentru o mai bună îndrumare și perfectă executare a legăturilor și așezărilor, țării.

Decât, dela ceace ar trebui să constituiască o îndatorire, până la exemplificarea ei într-o acțiune cinstită operantă în folosul binelui obște, se lasă în toldeana o mică distanță de timp ce prilejuește punerea în valoare a tuturor intereselor ce se leagă de noțiunea politică.

Câte din acțiunile gospodărești începute de către organele de stat au fost oprite, întrerupte, și chiar abandonate din cauza că acțiunea întreprinsă era în contradicție cu vederile sau interesele politice ? Câte din intrigile politicastilor mai marunți nu au făcut să se întrerupă buna gospodărire a unei comuni, îndepărtând astfel, dela treburile obștești pe oameni cinstiți și bine intenționați ?

Câte hotărâri politice nu au încărcat bugetele comunelor scutind de bani și lipsindu-ne de adevărați și buni gospodari ? Si câte, și câte din șirul nenumăratelor exemple de tot ceea ce poate nascoci mîntea omenească, spre a se putea pune în serviciul acestei „Majestați funebre” care este „Politica” !?

Este poate în firea Românului o indiferență specială cu care privește și se adaptează stărilor rele de lucruri ce dăinuiesc în gospodăria treburilor publice ! Este și puțină conștiință civică pe care o avem precum și lipsa unei opinii publice puternice și capabile de a reacționa !

Oricare ar fi însă cauzele ce ar promova mersul înaintea a acestui rău antisocial, care este politica și politicianismul, un foarte mic procent din populația acestei țări lăsând la o parte orice prejudecată politică, conștiință de atribuțiile ce au în organismul de stat, de rolul și autoritatea morală ce trebuie să iradiază în jurul, sunt decizi să reacționeze în mod civilizată și demn, arătând tuturor și în toldeana prapastia ce se pregătește țării de către acei ce înțeleg a face din politică o armă a intereselor lor egoiste, cauzând, în același timp, învrăjbită și anarhie în societatea în mijlocul careia trăiesc.

A. B. C.

G a ș c a

Caracitața care gătuie victima căzută în brațele ei, sgârcoase, hidra cea cu șapte capete din Mitologie care suga vîlaga și stoarcea ultima picătură de viață din nenorocitul încăput pe seama ei reptila scârboasă care se incolătăcește în jurul vietății și o sfartică bucată cu bucată, până nu mai rămâne din ea nimic; aceasta este gașca prietenilor interesate după căpătueli și nesățioase după critica și batjocorirea celor ce nu fac parte din cercul lor.

Interesul îi încercuește, ura și invidia semenului îi împrietenește, petrecerile le ferecă prietenia și bănturile le înflăcărează fantezia în născociri de noi motive de ponegrire și de noi planuri de micșorare și lovire în aproapele lor, ca să se ridice pe dânșii.

Spoială de cultură nu-le zădărnicește pornirea distrugătoare, haina nu-i obligă la anumite rezerve, ierarhia socială nu le stânjenește anumite atitudini nepotrivite cu demnitatea lor, cum nici locașurile, un uimitor contrast cu usurînța vorbelor și inconștiența nemerniciei lor.

Dacă faci parte din această gașcă, poate să-ți fie sufletul negru ca mohoriciunea, în atmosfera șlehtei apare alb ca zăpada. Poate fi un incapabil patentat, ca membru al gașcei ești geniu. Poți să nu joci nici un rol social, gașca îți creiază imediat, fie chiar numai pe hârtie, iar dacă împlinesti vre-o funcție socială, osanalele și se ridică ori de câte ori vine vorba despre tine.

Dar gașca are întinse ramificații, ca și pânza de păianjen prin toate colțurile și ungherele, iar fecunditatea activității ei reclamă concentrarea membrilor ei de corvadă.

Petrecerile, răsurile și batjocurile se resimt de îndepărtarea și lipsa u-

nor membri și atunci la ce trucuri mai recurge cărmaciul gașcei ? Este ilegală permutarea unui gașcan dela țară la oraș, din anumite prevederi bine întemeiate ale legii ? Nu interesează, Societatea poate să fie înfrîntă, interesele gașcei să triumfeze. Nu instituția să câștige, ci individul să folosească.

Sunt alte elemente cu mult mai incontestabile drepturi pentru ocuparea unor drepturi alese ? Cine nu face parte din gașcă, să-și macine viața unde l'a aruncat soarta.

Pe contul cui ar putea să petreacă gașca dacă nu ar avea pe cine să îngenuncheze ? Nul tășile, când bat din palme mai tare decât atunci când se cocoșează acolo unde nu merită ? Râsul și șacalul cu chipuri de oameni nu răd mai cu duh, decât când înfulică vînatul și sorocite altora.

Cine poate să se ațină în cale unei gașce, dacă nu i s'a urit viața liniștită ? Ca un buton, pe care apăsând se pun în mișcare mecanismele cele mai complicate, așa și gașca își pune toate sforțările să strivească pe oricine s'ar încumeta să-i incurce cărările. Neamuri prieteni, cunoscuți, oameni puternici ai zilelor, toți trebuie să reacționeze întru îndeplinirea cerințelor ei.

Unde nu merge cu binele se începe cu amenințările, unde nu sunt convingătoare vorbele, își spun cuvântul ultim arginții sunători, iar când și șgomotul acestora nu este luat în seamă, femeile intervin să-și pună în lucrare tot jocul lor de scenă. Gașca fără femei n'are nici un rost.

Și iată așa merg unele treburi. Înălțătoare vremuri de servire a intereselor obștești mai trăim noi astăzi !

Irodion

PRIMARIA ORAȘULUI PIATRA

No. 7366

La 24 Septembrie 1928 ora 11 se va ține licitație în camera aceste primării pentru închirierea gheretelor proprietatea comunei din strada M. Cogălniceanu lângă casele toate C. Schleiter pe timp de 3 sau 5 ani pentru a vinde în ea fructe, legume etc. Condițiuni decizia din 13 Sept a c.

No. 8767

La 29 Septembrie idem pentru vânzarea unei cantități de tablă și che ce se află în depozit la ghera dăria comunei.

No. 7725

La 29 Septembrie 1928 idem pentru aprovizionarea și asternerea prului de Bistrița circuit necesar pentru reparatul str. AL. cel Bun.

No. 6790

La 29 Septembrie idem pentru lucrările de reparații necesare a se face la acoperișurile școlii primare băceți No. 3 Coastahe Negri, la curtea Directorului, latrinelor, dependințelor etc.

Lucrările după deviz se urcă suma de 85.000 lei.

No. 7726

La 29 Septembrie 1928 idem pentru aprovizionarea și asternerea prului de Bistrița circuit necesar pentru reparatul str. Lascăr Catargiu.

Valoarea lucrării după deviz este de 53404 lei.

No. 7955

La 29 Septembrie 1928 idem pentru vânzarea unei cantități de hârtie reformată ce este în depozitul de magazia comunei.

No. 5028

La 29 Septembrie 1928 idem pentru lucrările de reparații necesare a se face la vechiul mășină din cupriașul noului abator comunal pentru transformarea parterului într-o sală de Trichinoscopie cu rezervă și atelier.

Lucrările după deviz se urcă la 70.000 lei.

No. 2638

La 29 Sept. 1928 idem pentru construirea a două dușuri cu apă caldă de mărime de 1,70x0,50x0,50 m. pentru biroul populației din parterul Poliției Piatra-N.

Primar, C. N. PALLADI
Secretar, Gr. St. Govri

RECLAME și ANUNȚURI

cu prețuri reduse — primește spre publicare ziarul

„AVANTUL”

COMPLET RENOVATĂ CU

MAȘINI ȘI LITERE NOI

TIPOGRAFIA JUD.

NEAMȚ

32 — STR. ALEX. CEL BUN — 32

EXISTĂ CU PREȚURILE CELE

MAI AVANTAJATE

GENUL LITRARI ȘI

TIPOGRAFIE

ȘI DE

LEGATORIE DE CĂRȚI

IN VEDEREA NOULUI AN ȘCOLAR vizitați

LIBRĂRIA „MUNCA”
PIAȚA M. COGĂLNICEANU PIATRA-NEAMȚ

Cea mai veche

Cea mai bine aprovizionată și

Cea mai cinstită librărie din județul nostru

Se atrage stăruitor atenția onorabilei clientele, domnilor profesori, d-lor institutor și învățători, precum și marelui public școlăresc din oraș și județ :-: :-: că

Librăria „MUNCA”

este ireproșabil asortată cu toate cărțile școlare de curs primar și secundar — aprobate de Minist. Instr. precum și cu toate rechizitele de cea mai bună calitate.

Prețurile cele mai avantajoase. — Serviciul cel mai conștiincios.

O vizită în **Magazinul de Librărie „Munca”** :-: :-: înseamnă convingerea nedesmințită a celor de mai sus.

SOCIETATEA DE PAZĂ ȘI SIGURANȚĂ **FIDUCITATEA**

PRIMEȘTE ABONAMENTE LUNARE ȘI ANUALE :-: PIATRA-NEAMȚ :-: POSTURI ÎN RAIOANE POSTURI ȘI FIXE STR. APELE MINERALE 5

Abonamentele

la „Avântul”

LA SATE LEI 120 PE AN
LA ORAȘE LEI 150 PE AN

IOAN TURNEA

AVOCAT

Str. Cuza-Vodă No. 254

PIATRA-N.